

Uchwała nr XXI/113/2013

**Rady Gminy
Leśna Podlaska
z dnia 21 marca 2013 r.**

w sprawie zmiany uchwały dotyczącej zatwierdzenia planu odnowy miejscowości Leśna Podlaska w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” oraz „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§1

Załącznik nr 1 do uchwały nr VI/30/2011 Rady Gminy Leśna Podlaska z dnia 14 czerwca 2011 r. przyjmuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Leśna Podlaska.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy


Ewa Kulinska

Załącznik do Uchwały Nr XXI/113/2013

Rady Gminy Leśna Podlaska

z dnia 21 marca 2013 r.

Plan odnowy miejscowości Leśna Podlaska

w zakresie działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”

oraz „Odnowa i rozwój wsi”

w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich

na lata 2007-2013

w 2 poł. XVI w. W XIX w. nosiła nazwę Leśna Kłasztorna. Na pocz. XVIII w. zostali tu sprowadzeni częstochowscy paulini, którzy zbudowali zespół kościelno-klasztorny.

Ozdobą Leśnej jest barokowy kościół pw. Narodzenia NMP oraz Św. Piotra i Pawła z dwuwieżową kolumnową fasadą, wzniesiony w latach 1731-52 wg projektu architekta Wincentego Rachettiego, otoczony resztkami muru obronnego ze strzelnicami z XVII w. W 1875 roku, po zagarnięciu kościoła przez prawosławie został on przebudowany na cerkiew prawosławną z bizantyjskimi kopułami. Po odzyskaniu niepodległości usunięto elementy architektury cerkiewnej, pozostawiając jedną wieżę (niższą) z charakterystycznym cebulastym hełmem i ponownie sprowadzono paulinów. Na szczególną uwagę zasługuje stylowo rozcłonkowana fasada frontowa.

Wewnątrz bazyliki bogaty ołtarz główny, w którym znajduje się otoczona kultem płaskorzeźba kamienna z 1683 r. przedstawiająca Matkę Boską z Dzieciątkiem. W czasie rozbiorów ukryta w klasztorze benedyktynek w Łomży do Leśnej powróciła w 1927 r. W 1963 r. odbyła się jej koronacja tzw. papieska. W kościele znajdują się liczne tablice pamiątkowe poświęcone m.in. unitom podlaskim i żołnierzom Niepodległości.

Do kościoła przylegają zabudowania klasztorne wzniesione na przeł. XVII i XVIII w., rozbudowane ok. 1840 roku i po 1901 r. Obok kościoła kapliczka barokowa, murowana ze studnią, zbudowana w latach 1688-1718 w miejscu, gdzie wg tradycji w 1683 r. ukazał się po raz pierwszy cudowny wizerunek. Wewnątrz cztery obrazy L. Maciąga przedstawiające najważniejsze wydarzenia sanktuarium. W parku przyklasztornym pomnik przyrody - okazały 360-letni „Dąb Miłości” o obw. pnia około 6 m i 25 m wysokości.

Przed murami kościoła znajduje się zrewitalizowany w 2010 r. skwer - park z pomnikiem Marszałka Józefa Piłsudskiego. Nieopodal odnowiona tablica upamiętniająca miejsce straceń.

W obrębie zespołu klasztornego jest także park oraz stawy rybne zarządzane czynnie przez Koło Wędkarskie „Sumik”.

Obecnie

Leśna Podlaska wyposażona jest w wodociąg, nowoczesną oczyszczalnię ścieków, w części skanalizowana. W miejscowości istnieje szereg form aktywności społecznej. Partnerstwo pomiędzy trzema sektorami: państwowym, społecznym i prywatnym w znaczący sposób wpływa na otoczenie, wzmacniając kapitał społeczny mieszkańców oraz odpowiedzialność za rozwój regionu.

W sąsiedztwie Bazyliki znajduje się staw, gdzie czynnie czas spędzają amatorzy łowienia ryb, czy wypoczynku nad wodą.

Corocznie w maju, przy współpracy Gminnego Ośrodka Kultury, Klasztoru prowadzonego przez OO. Paulinów oraz Starostwa Powiatowego w Białej Podlaskiej organizowany jest Festiwal Pieśni Maryjnej.

Funkcję kulturalno-rekreacyjną przy pomocy innych jednostek, spełnia w głównej mierze Gminny Ośrodek Kultury w Leśnej Podlaskiej. Ośrodek mieści się w centrum miejscowości Leśna Podlaska.

Leśna Podlaska jest bogata w szatę roślinną i unikalne pomniki przyrody. To także miejsce kultu religijnego i wielu pielgrzymek z różnych stron Polski do sanktuarium leśniańskiego, gdzie znajduje się Cudowny Obraz Matki Boskiej Leśniańskiej – filar życia duchowego na Podlasiu. Turystyka pątnicza jest najbardziej zaawansowana w regionie.

Główną gałęzią turystyki jest tzw. turystyka pątnicza – do Sanktuarium Marii Bożej Leśniańskiej. Z uwagi na bliską odległość od większej aglomeracji miejskiej popularnością cieszy się turystyka aktywna, tj. rowerowa, konna. Wytyczone i opisane przez organizację pozarządową z terenu Gminy trasy rowerowe pomagają przybyłym gościom poznać lepiej teren Gminy. Poznaniu służy również tablica informacyjno-promocyjna ustawiona w Centrum Leśnej Podlaskiej (sąsiedztwo Bazyliki) z oznaczeniem najważniejszych zabytków Gminy i usługami gastronomiczno-noclegowymi.

Osada jest również atrakcyjna z uwagi na tereny budowlane, rekreacyjne oraz działalność gospodarczą. Posiada dobrze zbudowaną infrastrukturę techniczną i teleinformatyczną.

II. Inwentaryzacja zasobów służąca ujęciu stanu rzeczywistego.

Rodzaj zasobu		Brak znaczenia	Znaczenie małe	Znaczenie średnie	Znaczenie duże
Środowisko przyrodnicze	Walory krajobrazu				X
	Walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)				X
	Walory szaty roślinnej (np. runo leśne)				Rzadkie rośliny runa leśnego lasu łęgowego
	Cenne przyrodniczo obszary lub objekty				• rezerwat przyrody „Chmielinne” wraz z

	Legendy, podania i fakty historyczne			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Okopy krzyżackie - podanie ▪ Zjazd duchownych unickich – 1862 ▪ Żeńskie zgromadzenie prawosławne, ufundowane przez cara Aleksandra III – 1885 ▪ Odwiedziny cara Mikołaja II – 1905 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Dąb Miłości” - legenda ▪ Objawienie „obrazu” Matki Boskiej – 1683 ▪ Państwowe Seminarium Nauczycielskie Męskie - 1919 ▪ Organizacja Związku Walki Zbrojnej – 1939/1940 ▪ Zespół Szkół Rolniczych - 1970
	Ważne postacie historyczne				Stefan Wyrzykowski, ps. „Zenon”
Obiekty i tereny	Budynki i miejsca zabytkowe wymagające odnowy				Zespół klasztorny
	Tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)	X			
	Place i miejsca publicznych spotkań				Centrum miejscowości oraz ogólnodostępny plac zabaw
	Miejsca rekreacji i wypoczynku				<ul style="list-style-type: none"> • Obiekty kulturalno – rekreacyjne (GOK, sala gimnastyczna, stadion, plac szkolny) • Centrum miejscowości • Plac zabaw • Tereny „zielone”
Gospodarka, rolnictwo	Specyficzne produkty – uprawy polowe		X		
	Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe				X
	Możliwe do wykorzystania odpady		X		

został zrewitalizowany skwer w centrum miejscowości, oraz przywrócony pomnik Marszałka J. Piłsudskiego, a także zmodernizowana tzw. Ściana straceń. Obecnie skwer jest miejscem rekreacji i wypoczynku mieszkańców i przyjezdnych, odbywają się tam uroczystości patriotyczne z udziałem mieszkańców i gości.

Zubożenie społeczności wiejskiej pociąga za sobą liczne migracje za pracą do miast. Koniecznym jest zatem przywrócenie atrakcyjności wsi jako miejsca zamieszkania, pracy i komfortowego życia. Chęć stworzenia optymalnych warunków do rozwoju społecznego była impulsem do podjęcia szeregu działań zwiększających atrakcyjność gminy. W miejscowości od 2007 roku jest ogólnodostępne, wyodrębnione miejsce, gdzie dzieci mogą bawić się, spędzać w plenerze, razem i aktywnie czas wolny. Ponadto plac został zaprojektowany w taki sposób, całe rodziny mogły w sposób ciekawy i atrakcyjny spędzić czas wolny. Dysproporcja z dziećmi z większych ośrodków miejskich jest zminimalizowana. Dostęp do dóbr rekreacyjnych praktycznie w tym zakresie jest kompleksowy i zadowalający.

W miejscowości jest wiejskie boisko sportowe, pełni funkcję sportowo-rekreacyjną i jest obiektem użyteczności publicznej. Usytuowane jest w bezpośrednim sąsiedztwie parku oraz placu szkolnego.

Przy boisku są obiekty sportowe będące własnością ministerstwa rolnictwa w zarządzie Zespołu Szkół Rolniczych w Leśnej Podlaskiej, tj. piława i sala gimnastyczna wraz z kantorkiem, które poza funkcją edukacyjną (zajęcia szkolne) pełnią również dużą rolę w zakresie uprawiania sportu amatorskiego w miejscowości. Z obiektów korzystają organizacje pozarządowe w ramach realizowanego zadania publicznego gminy - GKLST „Agrosport” – treningi w okresie zimowym gminnej drużyny piłkarskiej i grupy młodzieży (zespół cheerlidayerek).

Ważnym elementem całej przestrzeni rekreacyjnej w miejscowości jest park sąsiadujący z obiektami sportowymi i rekreacyjnymi. W parku wytyczone są alejki, znajduje się tam również fosa oraz dwa stawy z wysepką na jednym z nich. Działa system połączeń za pomocą kładek. Park znajduje się na terenie szkoły rolniczej, wymaga modernizacji i kompleksowego zagospodarowania terenu, znajduje się w strefie konserwatorskiej.

Stawy przyklasztorne to jedyne miejsce gdzie można czynnie wypoczywać w otoczeniu wody. Stawy należą do klasztoru ojców Paulinów w Leśnej Podlaskiej. Korzystają z nich nie tylko wędkarze (stawy są regularnie zarybiane i pielęgnowane), ale też mieszkańcy

<ul style="list-style-type: none"> ☞ świetlica wiejska – budynek kompleksowo wyposażony; ☞ centrum miejscowości – rewitalizacja podniosła standard życia i zwiększyła atrakcyjność terenu. 	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ☞ rozwój społeczno-ekonomiczny sołectwa; ☞ wykorzystanie potencjału turystycznego miejscowości; ☞ powstanie sieci tras rowerowych bądź konnej; ☞ poprawa atrakcyjności turystycznej poprzez budowę i modernizację infrastruktury turystycznej; ☞ poprawa dostępności komunikacyjnej poprzez modernizację dróg dojazdowych do miejscowości; ☞ poprawa stanu środowiska poprzez włączenie sołectwa do gminnego systemu segregacji i utylizacji odpadów, w tym produkcji rolnej, ☞ możliwość lokalizacji infrastruktury wypoczynkowej; ☞ fundusze unijne: rozwój rolnictwa, rzemiosła i przedsiębiorczości; ☞ dopłaty bezpośrednie dla rolnictwa; ☞ aktywizacja większej grupy społecznej (szczególnie osób młodych) do działań na rzecz rozwoju osobistego i własnej miejscowości ☞ zwiększenie poczucia tożsamości narodowej i patriotyzmu wśród mieszkańców; ☞ wykorzystanie aktywnych grup społecznych do rozwoju różnych form z zakresu historii, kultury turystyki i rekreacji; ☞ powstanie ogólnodostępnego miejsca do wypoczynku nad wodą (różnorodność form spędzania czasu wolnego); ☞ poprawa estetyki i funkcjonalności miejscowości; ☞ imprezy o charakterze rekreacyjnym, patriotycznym; ☞ zwiększenie dostępności mieszkańców do bazy sportowo-rekreacyjnej; 	<ul style="list-style-type: none"> ☞ zanieczyszczenie środowiska wynikające z niedostatecznie rozwiniętej infrastruktury kanalizacyjnej; ☞ ukryte wysokie bezrobocie w rolnictwie i ryzyko wykluczenia społecznego; ☞ obniżenie standardu życia; ☞ zanik tożsamości kulturowej mieszkańców; ☞ spadek aktywności rekreacyjnej, kulturalno-społecznej i patriotycznej mieszkańców; ☞ małe inicjatywy ze strony społeczności; ☞ mała atrakcyjność turystyczna; ☞ słabnący ruch turystyczny w miejscowości; brak zainteresowania ze strony turystów z uwagi na słabą infrastrukturę turystyczną; ☞ marginalizacja gospodarcza, turystyczna i kulturalna miejscowości; ☞ problemy socjalne; ☞ uzależnienia od używek (problem alkoholizmu); ☞ migracja młodych ludzi; ☞ absencja współpracy między instytucjami publicznymi a mieszkańcami; ☞ znikome inwestycje; ☞ spadek podejmowanych nowych działalności gospodarczych; ☞ marginalizacja i peryferyzacja miejscowości; ☞ zmienność prawa; ☞ niedostosowanie rolnictwa do wymogów UE.

VI. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców sołectwa Leśna Podlaska

Miejscowość Leśna Podlaska jest atrakcyjną wsią pod względem turystycznym i integracji społecznej mieszkańców. Obszarami o szczególnym znaczeniu są 4 elementy, wzajemnie się uzupełniające i wpływające w dużym stopniu na turystykę i jakość życia mieszkańców:

1. Dziedzictwo kulturowe, czyli zabytki wpisane do rejestru zabytków, tj.: zespół popauliński: kościół, kaplica, klasztor z wyposażeniem wewnątrz, drzewostan w granicach ogrodzenia cmentarza kościelnego, pozostałości murów obronnych, bramka, zespół oświatowy. Takie zasoby kulturowe pozytywnie wpływają na życie społeczno-kulturalne w miejscowości.
2. Dostęp na nowoczesnych technologiach: dostęp do komputerów, Internetu jest dziś jednym z podstawowych kierunków rozwoju dla podniesienia jakości życia mieszkańców, stąd udział samorządu w różnych programach jak m.in. e-Inclusion, budowa zintegrowanego systemu informatycznego.
3. Dostęp do kultury, sportu, rekreacji: budowa i modernizacja obiektów przeznaczonych do działalności kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej jest jednym z priorytetów w zakresie rozwoju nie tylko miejscowości Leśna Podlaska ale i całej Gminy.
4. Trasa rowerowa: z uwagi na atrakcyjne dziedzictwo kulturowe i istniejące zabytki na terenie miejscowości, przez Leśną Podlaską przechodzi jedna z tras rowerowych wytyczonych na terenie Gminy oraz szlak konny..

VII. Opis planowanych przedsięwzięć w sołectwie Leśna Podlaska.

W latach 2013-2021 planowanych jest szereg działań mających na celu poprawę życia mieszkańców wsi Leśna Podlaska. Są to m.in. (kolejność zgodna z priorytetami rozwoju miejscowości):

Lp.	zadanie	opis	Harmonogram/koszt (szacunkowo)
1	Remont/modernizacja Domu Pielgrzyma w Sanktuarium MB	Wykonanie dokumentacji technicznej i prace remontowe zewnętrzne i wewnętrzne. Obiekt objęty ochroną	Lata 2013-2016/ ok. 200 tys. zł, i częściowy wolontariat w postaci

		organizacyjnymi jst	
10	Rozwój działalności organizacji pozarządowych;	Działania własne społeczności lokalnej we współpracy z organizacjami pozarządowymi i jednostkami organizacyjnymi jst	2014-2021/ bez kosztów, wolontariat
11	Zaangażowanie młodzieży w organizowane przedsięwzięcia kulturalno-rekreacyjne w sołectwie;	Działania własne społeczności lokalnej we współpracy z organizacjami pozarządowymi i jednostkami organizacyjnymi jst	2014-2021/ bez kosztów, wolontariat
12	Renowacja parku wraz z pracami porządkowymi, alejkami i związaną z tym architekturą	Prace porządkowe (teren chroniony konserwatorsko), alejki i związana z tym tzw. Architektura ogrodowa, oświetlenie	2015-2021/ ok. 200 tys.
13	Organizacja imprez stałych dla mieszkańców – imprezy rekreacyjne, edukacyjne czy kulturalne	działania własne społeczności sołectkiej, z udziałem organizacji pozarządowych z terenu gminy, oraz jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego.	2013-2021/ok.30 tys.
14	Wytyczenie i opracowanie nowych ścieżek i szlaków turystycznych	działania własne społeczności sołectkiej, z udziałem organizacji pozarządowych z terenu gminy, oraz jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego a także lokalnych grup działania i organizacji turystycznych.	2013-2021/ ok. 25 tys

Wnioski:

Planowane do realizacji zadania przyczynią się do sukcesywnego kształtowania przestrzeni publicznej na wsi oraz wyrównania szans i podniesienia jakości życia jej mieszkańców.

Modernizacja przestrzeni publicznej - stawów, miejsca użyteczności publicznej, jest ważnym działaniem na rzecz prawidłowego rozwoju miejscowości, szczególnie w aspekcie integracji społecznej oraz atrakcyjności turystycznej.

Priorytetem w planowanej inwestycji jest zwiększenie poziomu aktywności na szczeblu regionalnym w sferze turystyki i dziedzictwa kulturowego miejscowości. Leśna Podlaska posiada ogromny potencjał intelektualny i społeczny. Już dziś podejmowanych jest szereg inicjatyw mających w swym założeniu poprawę jakości życia ale także aktywne uczestnictwo w społeczności lokalnej. Świadomość kulturowa, znajomość historii, tradycji, ale także twórcze spędzenie czasu wolnego jest ważnym czynnikiem rozwoju zarówno samej miejscowości jak i jej mieszkańców. To także rozwój atrakcyjności regionu na szczeblu ekonomicznym, kulturowym, turystycznym i społecznym. Poza dorobkiem kulturowym i historycznym, należy podejmować działania promujące aktywny wypoczynek.